

Jalāl al-Dīn Muhammad Rūmī

**HUMAN, WOMAN AND
SOUL IN HIS MASNAVI**

Author

Musa KAVAL

2025

© Copyright 2025

The printing, publishing, and sales rights of this book belong to Akademisyen Publishing House Inc. No part or section of this book may be reproduced, printed, distributed, or copied by mechanical, electronic, photocopying, magnetic paper, and/or any other means without the prior permission of the aforementioned organization. Tables, figures, and graphics cannot be used for commercial purposes without permission. This book is sold with the official bandrol of the Republic of Turkey Ministry of Culture.

ISBN
978-625-375-557-7

Cover Design Lecture
Kemal KABASAKAL

Book Title

Jalāl al-Din Muhammad Rūmī
Human, Woman and Soul in His Masnavi

Publisher Certificate Number

47518

Author

Musa KAVAL
ORCID iD: 0000-0001-8784-7762

Printing and Binding

Vadi Matbaacılık

Publishing Coordinator

Yasin DİLMEN

Bisac Code

REL047000

Page Design

Akademisyen Dizgi Ünitesi

DOI

10.37609/akya.3730

Library ID Card
Kaval, Musa.

Jalāl al-Din Muhammad Rūmī Human, Woman and Soul in His Masnavi / Musa Kaval.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.

214 p. ; 135x210 mm.

Includes Resources.

ISBN 9786253755577

GENERAL DISTRIBUTION Akademisyen Yayınevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

W W W . a k a d e m i s y e n . c o m

FOREWORD

Jalāl al-Dīn Muhammad Muhammed Rūmī is one of the leading figures who has influenced not only Turkish sufism, literature and historical cultural heritage but also Persian, Indian and Pakistani societies spiritually. It is seen that his poems and the mystical messages he expressed have been read in works published in Turkish, Persian, Urdu, Sindhi, Punjabi, Pashto and Bengali. Therefore, the fact that the feelings that Rūmī reveals with his unique style were reciprocated in a large geography even today is a manifestation of his universality. It is seen that Rūmī, who skillfully uses the archaic elements of the mystical sea of feelings and thoughts, has the ability to gather people together in unity. His strong spiritual authority has now gained an intercontinental dimension and reached the countries of Europe and the America continent. In order to study the ideas and works of Rūmī, which are the subject of an increasing number of studies, institutes, associations and communities are established, conferences and Masnavi readings are organized, and efforts are made to benefit from the divine fire of love that he ignited.

Thanks to the conveniences brought by the age of information, we witness that in addition to sharing information about him in digital environments, his words are also shared by people from almost every segment of society on individual pages. His masterpiece of Masnavi primarily contributes to the understanding of the chaos caused by the modern world by the people of our age. In addition, Rūmī has the feature of being a guide for people seeking happiness by presenting a holistic approach to the meaning, purpose and shaping of life. In this sense, Masnavi serves as a doctor who applies psychotherapy for some and as a spiritual guide for others. In addition to individual solutions, Masnavi brings peace to the dualism of the world and the hereafter in the serenity of unity for societies exposed to social and political conflicts.

His work, which he presents as a solution proposal that points to prophetic morality for social problems experienced cyclically, is one of the rare books that has managed to maintain its current value in this respect. The fact that the *Masnavi* is so popular even seven centuries after it was written is concrete evidence that his work, as a discovery knowledge inspired by Rūmī, will serve as a sheikh for people in the future.

Being the most recognized sufi poet in the world, Rūmī never broke away from sufi thought in his *Masnavi*. This attitude he put forward is a reflection of the spiritual education that sufis seriously adopted while carrying out. Since he had the opportunity to see many people and geographies since his childhood, Rūmī used religious and sufi truths as well as a lot of information about the life of the period as a means of conveying messages. In this way, he expressed difficult subjects and secrets in a more understandable style with many concrete elements. The fact that Rūmī conveys the sufi subjects discussed in the work with beings that have concrete symbolic values in the mind or gives a different perspective to every object and event with the fact that beings are manifestations of oneness. For example, Rūmī, who stated that his aim was not to tell poems or stories, first addressed those who wanted to read the stories in the *Masnavi* as a warning; "Listen, it tells us our situation, your soul is not distant or different from it" clearly expresses its purpose.

Hüsameddin Çelebi, who wanted to write down Rūmī's ideas in order to benefit from them in his absence, gave the pen to Rūmī, who is the father of time, as befits his name, and thus, he was instrumental in the emergence of this work that transcended the ages. Therefore, in this study, we aimed to contribute to the delivery of Rūmī's work that tears the curtain of time to today's people. In the study, there are three parts. First of all, Rūmī's life and works will be discussed. Because Rūmī's past, whose influence has continued from the period he lived to the present day,

Foreword

is essential to understand him correctly. In addition, the difficult geography and times in which he spent his life had undeniable traces in his spiritual and social life. In the second part, the view that Rūmī presented with the historical environment at that time will be tried to be presented with the help of compilations made from many general sufi themes touched upon in the Masnavi. In the last section, this feature of the Masnavi, which guides the traveler on a journey as stated by Rūmī, will be tried to be presented with some selected stories.

Musa KAVAL

Düzce - 2025

CONTENTS

Foreword	iii
Introduction.....	1
Chapter 1: The Life and Works of Rūmī and Masnavi.....	9
1. Rūmī's Life.....	9
2. Masnavi	25
Chapter 2: Rūmī and the Social Life of the Period	39
2.1. Rūmī	39
2.2. Social Life of the Period	51
Chapter 3: Human, Woman, and Soul in Masnavi.....	65
3.1. Human in Masnavi	65
3.2. Woman in Masnavi	94
3.3. Soul in Masnavi.....	137
Conclusion	197
Resources.....	201

RESOURCES

- Akdağ, Mustafa, *Türkiyenin İktisadi ve İctimai Tarihî*, İstanbul, Cem Yayıncıları, 1995.
- Akgün, Rumeysa; Uluocak, Gonca Polat, "Evlilikte Etkili İletişim ve Problem Çözme: Bir Toplum Merkezindeki Kadınlarla Gerçekleştirilen Grup Çalışması", *Aile ve Toplum*, 2010, 11/6.
- Akyurt, M.Yusuf, *Konya Asarı Atika Müzesinde Mevlânâ Celâleddin Rûmî'nin Sandukası*, TTAED, 1936.
- Arasteh, A. Reza, *Aşkta ve Yaratıcılıkta Yeniden Doğuş*, ter. Bekir Demirkol ve İbrahim Özdemir, Ankara: Kitabet Yayıncıları, 2000.
- Arberry, J.Arthur, *Discourse of Rumi*, London, John Murray, 1961.
- Araz, Nezihe, *Anadolu Evliyaları*, İstanbul, Üçler Matbaası, 1975.
- Asrar, N. Ahmet, "Pakistan ve Mevlana Celaleddin-i Rumi", *Uluslararası Mevlana Bilgi Şöleni*, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayıncıları, 2000.
- Aşıkpaşazade, Osmanlı Tarihleri , Neşr. Nihal Atsız, İstanbul: Türkiye Yayınevi, 1949.
- Aydın, Mehmet, "Eva de Vitray Meyerovitch'in Mesnevî Hakkındaki Değerlendirmeleri", *Yedi İklim*, 8/57, İstanbul, 1994.
- Bark, Coleman, *Rumi, The Book of Love*, New York: Harper Collins Publisher, 2003.
- Baykara, Tuncer, "Anadolu'nun Selçuklular Devrindeki Sosyal ve İktisadi Tarihî Üzerine Araştırmalar", Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayıncıları, İzmir Ege Üniversitesi Basımevi, 1990.
- Baykara, Tuncer, *Türkiye Selçuklularının Sosyal ve Ekonomik Tarihî*, İstanbul IQ Kültür ve Sanat Yay., 2004.
- Bilen, Mürüvvet, *Sağlıklı İnsan İlişkileri*, Ankara: Anı Yayıncılık, 2009.
- Bilgin, Beyza, "Ahlak Terbiyesindeki Dinî Hikâyeler", *Din Eğitimi Arastırmaları Dergisi*, İstanbul, 1994.
- Bursevi, İsmail Hakkı, *Rûhu'l Beyân*, İstanbul, Erkam Yayıncıları, 2018.
- Can, Şefik, *Konularına Göre Mesnevî Tercümesi*, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2002.
- Can, Halil, "Tasavvuf Musikisi", *Musikî Mecmuası*, 1975, 308.
- Canel, Azize Nilgün, *Aile Yaşam Becerileri*, İstanbul, Nakış Ofset, 2012.
- Cahen, Claude, *Osmانلار'dan Önce Anadolu*, çev. Erol Üyepazarçı, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayıncıları, 2000.
- Cebecioğlu; Ethem, *Tasavvuf Terimleri&Deyimleri Sözlüğü*, İstanbul, Anka Yay., 2004.
- Cebecioğlu, Ethem, "Psiko-Tarih Açısından Farklı Rûhî Tekâmü'l Mertebelerinin Mevlânâ'nın Anlaşılmamasındaki Rolü-Metodolojik Bir Yaklaşım" *Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi* (Mevlânâ Özel Sayısı), Ankara, 2005, XV.

Resources

- Chittick, William, "Rumî and Wahdat al-wujud", *Poetry and Mysticism in Islam, The Heritage of Rumî*, Cambridge, 1994.
- Chittick, William; Wilson, Peter Lamborn, *Fakhruddin 'Iraqi: Divine Flashes*, New York, Paulist Press, 1982.
- Chittick, William, "Rumî and the Mawlawiyyah", *Islamic Spirituality*, London SCM Press, 1991.
- Chittick, William, *Rumî ve Vahdeti'l-vücûd* (Varolmanın Boyutları), trc. Turan Koç, İstanbul, İnsan Yayınları, 1997.
- Çelebi, Asaf Halet, *Mevlânâ ve Mevlevilik*, İstanbul, Hece Yay., 2002.
- Çelebi, Celâleddin Bâkır, *Mevlânâ Okyanusu'ndan*, Konya, Konya Valiliği İl Kültü ve Turizm Müdürlüğü, 2004.
- Danik, Ertuğrul, *Ortaçığda Harput*, Ankara, Kültür Bakanlığı, 2001.
- Demiray, Uğur, *Genel İletişim*, Ankara, Pegem Yayıncılık, 2007.
- Doğan, Candemir, *Ailede İletişim Sanatı*, İstanbul, Kalbi Kitaplar, 2013.
- Durğun, Arif, "Aile İçi Problemler ve Çözüm Önerileri", *Mehir Aile Dergisi*, Konya, 2016, 3.
- Eflâki, Ahmed, *Ariflerin Menkibeleri-Mevlânâ ve Etrafindakiler-* çev. Tahsin Yazıcı, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1986.
- Emiroğlu, İbrahim, *Sûfi ve Dil*, İstanbul, İnsan Yayınları, 2005.
- Erginli, Zafer, "Mesnevî Perspektifinden Madde ve Mana arasında İnsan Gerceği", *Uluslararası Düşünce ve Sanatta Mevlânâ Sempozyumu Bildirileri*, Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, 2006.
- Fürüzfanfer, Bedüuzzaman, *Mevlana Celaleddin*, çev. Feridun Nafiz Uzluk, Konya: Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2005.
- Galanti, Avram, *Yahudiler ve Türkler*, İstanbul, Tan Matbaası, 1947.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, *Mevlana Celaleddin*, İstanbul, İnkilap Kitabevi, 1985.
- Gölpınarlı, Abdulbaki, *Türk Tasavvuf Şîri Antolojisi*, İstanbul, İnkilap Kitabevi, 2004.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, *Mevlânâ'dan Sonra Mevlevilik*, İstanbul, İnkilap Kitabevi, 1983
- Hacı Bektaş-ı Veli, *Vilâyetnâme*, Menâkib-ı Hünkâr Hacı Bektaş-ı Veli, haz. Abdülbaki Gölpınarlı, İstanbul: Kitabevi, 1958.
- Halıcı, Fevzi, *Mevlânâ*, Konya, Doğuş Matbaası, 1982.
- Hidayetoğlu, A.Selahaddin, *Hazret-i Mevlana Celaleddin-i Rumî Hayatı ve Şahsiyeti*, Konya: Akın Ofset, 1999.
- Hodson, Marshall G. S., *İslâm'ın Serüveni*, çev. Ali Varlı& Metin Karabasoğlu, İstanbul, İz Yayınları, 1993.
- Iqbal, Muhammad, *Stray Reflections*, ed. Javid Iqbal, Lahor, Sh. Ghulam Ali & Sons, 1961.
- Isık, Nadiye, *Kur'an'daki Kissaların Pedagojik Değerî*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, U. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, 2001.
- İbnu Battûta, *Seyahatname-i Ibnu Battûta*, çev. Mehmed Şerif, İstanbul, Matbaa-i Amire, 1340.
- İbn Bibi, *Selçuknâme*, İstanbul, Kitabevi, 2007.

Resources

- İzbudak, Veled, *Mesnevî*, İstanbul, MEB, 1996.
- Kafalı, Mustafa, *Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi*, Ankara, Atatürk Kültür Merkezi Yayıncıları, 1997.
- Kaval, Musa, *Schimmel'in Mevlana'ya Bakışı*, Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi, Ankara. 2006.
- Kaval, Musa, "Mistikizm'in Dili Sembolizm", *TurkishStudies International Periodical For The Languages*, 2015, 10/6.
- Kaval, Musa, "Mesnevîdeki Yahudi Vezir Hikâyesi Bağlamında Psikolojik Savaş Ve Nefis", *Journal of Turkish Studies*, 2016, 11/5.
- Kaval, Musa, "Tüketim Kültürü ve Tasavvuf Zühd Geleneği", *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2019, 7/1.
- Koca, Salim, "Diyâr-ı Rûm'un (Roma Ülkesi=Anadolu) "Türkiye" Hâline Gelmesinde Türk Kültürüün Rolü", *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Konya, 2008.
- Kocayörük, Ercan, *Etkili İletişim Becerileri*, İstanbul, Kriter Yayınevi, 2012
- Köprülü, Fuad, *Osmانlı İmparatorluğunun Kuruluşu*, Ankara, Alfa Yayınları, 1972.
- Köymen, Mehmet Altan, *Alp Arslan ve Zamanı*, İstanbul, MEB, 1995.
- Lewis, Franklin, *Rumî Past and Present, East and West*, Boston, OneWorld Publications, 2000.
- Mevlânâ, *Fîhi Mâ Fîh*, çev. M. Ülker Tarıkahya, İstanbul, MEGSB Yayınları, 1985.
- Mevlânâ, *Mesnevî*, çev. Veled Çelebi İzbudak, göz. geç. Abdülbaki Gölpinarlı, İstanbul: M.E.B. Yay., 1990.
- Mevlânâ, *Divan-ı Kebir*, haz. Abdülbaki Gölpinarlı, Ankara, Kültür Bakanlığı Yay., 1992.
- Mevlânâ, *Rubaîler*, çev. ve yay. Şefik Can, Ankara, Kültür Bakanlığı Yay., 1991.
- Meyerovitch, Eva De Vitray, *Tarih Öncesinden Osmanlı Dönemine Kadar, Konya, Hz. Mevlana ve Semâ*, çev. Abdullah Öztürk, Melek Öztürk, Konya, Konya İl Kültür Müdürlüğü, 2003.
- Mez, Adam, *Onuncu Yüzyılda İslâm Medeniyeti*, çev. Salih Şaban, İstanbul, İnsan Yayınları, 2000.
- Nasr, Seyyid Hüseyin, *Rumî and the Sûfi Tradition*, Tehran, RCD Cultural Institute, 1974.
- Nazlı, Serap, *Aile Danışmanlığı*, Ankara, Arı Yayıncılık, 2013.
- Nicholson, Reynold Alley, *Selected Poems from the Divan-ı Shams Tabriz*, United Kingdom, Curzon Press, 1999.
- Nicholson, Reynold A., *Mevlânâ Celâleddin Rûmî* çev. Ayten Lermioğlu, Terçuman 1001 Temel Eser, İstanbul, Kervan Kitapçılık, 1973.
- Nicholson, *Selected Poems from the Divân-ı Shams Tabriz*, Curzon Press, www.khamus.com/divani-shams.htm.
- Ocak, Ahmet Yaşar, *Türk Sûfiğine Bakışlar*, İstanbul, İletişim Yayıncıları, 1996.
- Ocak, Ahmet Yaşar, "Bazı Menakıpnamelere Göre 13-15. y.y. daki İhtidalarda Heterodoks Şeyh ve Dervişlerin Rolü", *Osmâni Araştırmaları II*, İstanbul, 1981.

Resources

- Ocak, Ahmet Yaşar, *Selçukluların Dinî Siyaseti*, İstanbul, Tatav Yayınları, 2022.
- Ocak, Ahmet Yaşar, "XIII.-XIV. Yüzyillarda Anadolu Şehirlerinde Dinî-Sosyal Hayat", Kentte Birlikte Yasamak Üstüne, İstanbul, Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi Yayınları, 1996.
- Orkun, H. Namık, *Türk Tarihi*, Ankara, Akba Kitabevi, 1946.
- Ögel, Bahâeddin, *İslâmîyetten Önce Türk Kültür Tarihi*, Ankara, TTK, 1962.
- Öngören, Reşat, "Mevlana Celaleddin-i Rumi", DÎA, XXIX, Ankara, 2004.
- Özer, Kadir, *İletişimsizlik Becerisi*, İstanbul, Sistem Yayıncılık, 2002.
- Özgüven, İbrahim Ethem, *Evlilik ve Aile Terapisi*, Ankara, Pdrem Yayınları, 2000.
- Özgüven, İbrahim Ethem, *Ailedede İletişim ve Yaşam*, Ankara, Pdrem Yayınları, 2001.
- Şener, Arzu; Terzioğlu, Günsel, "Bazı Sosyo-Ekonominik Ve Demografik Değişkenler İle İletişimin Eşler Arası Uyuma Etkisinin Araştırılması", *Aile ve Toplum Dergisi*, Ankara, 2008, 4/13.
- Öztuna, Yılmaz, "Mesnevi", *Türk Ansiklopedisi*, Ankara, MEB. Yay., 1983, XXIV.
- Pakalın, M.Zeki, "Mesnevîhânlîk", *Osmanlı Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Ankara, MEB, 1983
- Ergin, Osman, *Maârif Tarihi*, İstanbul, Osmanbey Matbaası, 1939.
- Pala, İskender, (1998), *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, İstanbul: Ötüken Yay.
- Papaz Grigor, *Urfâlı Mateos ve Papaz Grigor'un Zeyli*, çev. Hrant D. Andreasyan, Ankara, TTK Yayınları, 1987.
- Roux, Jean-Paul, *Türklerin ve Moğollar Eskî Dinî*, çev. Aykut Kazancıgil, İstanbul, İşaret Yayınları, 1994.
- Peseschkion, Nassrot, *Doğu Hikâyeleriyle Psikoterapi*, İstanbul, Beyaz Yay., 2000.
- Rûmî, Jalaleddin, *Divan-ı Kebir*, trans.Nevit Oğuz Ergin, California, Echo Publication, 2002.
- Salt, Alparslan, *Semboller Ansiklopedisi*, İstanbul, Ruh ve Madde Yayınları, 2006.
- Schimmel, Annemarie, *Islam: An Introduction*, New York, State University of New York Press, 1992.
- Schimmel, Annemarie, *Gabriel's Wing: A Study into religious Ideas of Sir Muhammed Iqbal*, Leiden, 1963.
- Schimmel, Annemarie, *İslâm'ın Mistik Boyutları*, çev. Ergun Kocabiyik, İstanbul, Kabalca Yayınları, 1999.
- Schimmel, Annemarie, *Rumi's World; The Life and Work of the Great Sûfi Poet*, Boston: Shambala Publication, (1992).
- Schimmel, Annemarie, *As Through a Veil Mystical Poetry in Islam*, New York, Columbia University Press, 1982.
- Schimmel, Annemarie, *Aşk, Mevlânâ ve Mistisizm*, Çev. Senail Özkan, İstanbul, Kirkambar Yayınları, 2002.
- Schimmel, Annemarie, "Mevlana C.Rumi'ye Göre Konyâda Gündelik Hayat", *Mevlana'nın 700. Ölüm Yıldönümü Dolayısıyla Uluslararası Mevlana Semineri*, Ankara, TIB Yayınları, 1973.
- Schimmel, Annemarie, *I Am Wind You are Fire! The Life and Work of Rumi*, Massachusetts, Shambala Publicaitons, 1992.

Resources

- Schimmel, Annemarie, *Ben Rüzgarım Sen Ateş*, çev. Senail Özkan, İstanbul, Ötüken Yayıncıları, 2000.
- Sultan Veled İbtidânâme, çev.: A. Gölpinarlı, Ankara, Konya Turizm Derneği Yayıncıları, 1976.
- Süryani Mihail, *Süryani Mihail Vekayinamesi*, çev. Hrant D. Andreasyon, Ankara, TTK, 1994.
- Şafak, Yakup; Şimşekler, Nuri, *Konulara Göre Mesnevi'den Özdeyişler*, Konya, Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müd. Yay., 2005.
- Şahin, Muhammed, *Mesnevi'nin Tenkidi*, İstanbul, Güven Basımevi, 1946.
- Şimşekler, Nuri, "Selçuklular ve Konya", Mevlana Panellerinde Sunulan Bildiriler, Selçuklu Üniversitesi Araştırmaları, Konya, 2001.
- Şeker, Mehmet, *Anadolu'da Birarada Yaşama Tecrübesi*, Ankara, DİB Yay., 2002.
- Tabakoğlu, Ahmet, *Türk İktisat Tarihi*, İstanbul, Dergah Yayıncıları, 2005.
- Tarhan, Nevzat, *Evlilik Psikolojisi*, İstanbul, Timaş Yayıncıları, 2008.
- Tarhan, Nevzat, *Kadın psikolojisi*, İstanbul, Nesil Yayıncıları, 2005.
- Top, Hüseyin, *Mevlevî Usul ve Adabi*, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2001.
- Tebrizî, Şemseddin Muhammed, *Makâlât-ı Şems-i Tebrizî*, çev. M.Nuri Gencosman, İstanbul, Hürriyet Yayıncıları, 1974.
- Tudela'lı Benjamin & Ratisbon'lu Petachia, *Orta Çagda İki Yahudi Seyyahın Avrupa, Asya ve Afrika Gözlemleri*, çev. Nuri Aslantaş, İstanbul, Kaknüs Yay., 2001.
- Turan, Osman, *Türk Cihan Hâkimiyeti Mefkuresi Tarihî*, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2006.
- Turan, Osman, *Selçuklular Tarihî ve Türk-İslâm Medeniyeti*, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2009.
- Turan, Osman, "The Ideal of World Domination Among the Medieval Turks" *Studia Islamica*, 1995.
- Usta, Mustafa, *Divan-ı Kebir'de Mevlana'nın Eğitim Görüşü*, İstanbul, MUİFAV Yay., 1995.
- Ügurlu, Kâmil, "Selçuklular'ın Oturdukları Evler Dünden Bugüne", İstanbul, Kubbealtı Akademi Mecmuası, 1983, 18/3.
- Uzluk, Faruk N., *Anonim Selçuknâme*, Ankara Uzluk Yayınevi, 1952.
- Ülken, Hilmi Ziya, "Mevlânâ'nın Yetiği Ortam", *Mevlânâ'nın 700. Ölüm Yıldönüm Dolayısıyla Uluslararası Mevlana Semineri*, Ankara, İş Bankası Kültür Yayıncıları, 1973.
- Xanî, Ehmedê, *Mem û Zîn*. Çeviri ve Kavramsal Tahlil: Kadri Yıldırım, İstanbul, Avesta Yay., 2013.
- Vakkasoğlu, Vehbi, *Aşk Çağlayanı Hz. Mevlana*, İstanbul, Nesil Yayıncıları, 2004.
- Vardabet, Vardan, "Türk Fâtûhâti Tarihî", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayıncıları, Tarih Semineri Dergisi, 1937, 1/2.
- Yılmaz, Hasan Kamil, *Ana Hatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar*, İstanbul, Ensar Yayıncıları, 2015.
- Yuvalı, Abdülkadir, "Moğol Harekatının Anadolu'nun Demografik ve Dinî Yapısı Üzerindeki Etkileri, ERDEM, 1997, 9/27.
- Yücebaş, Hilmi, *Edebiyatımızda Mevlana*, İstanbul, Yeni Matbaa, 1959.